

[Stavad]

Ser vi på vore to ubalanceproblemer – arbejdsløsheden og statsunderskuddet – mener jeg også, at vi står med ganske gode muligheder for at vende udviklingen. Virkeligheden er jo, at netop disse to problemer kan løses på en og samme tid. Kan vi få øget aktivitet i samfundet, vil arbejdsløsheden falde. Det samme vil statens underskud gennem de sparede dagpenge og stigende indtægter fra skatter og afgifter. Godt nok bliver der en vis tidsforskydning i løsningen af de to problemer, men underskuddet kan kun nedbringes gennem øget aktivitet og dermed gennem bedre beskæftigelse.

Netop det, at vi i modsætning til tidligere har overskud på betalingsbalancen, giver et økonomisk råderum til at gøre noget ved arbejdsløsheden og ved statsunderskuddet. Det er vigtigt, at vi tilrettelægger indsatsen på en sådan måde, at vi bruger det økonomiske råderum, vi har, til at sætte mest muligt i gang, at vi skaffer flest mulige arbejdspladser. Derfor er der heller ikke plads til store ufinansierede skattelettelser, som vil øge statsunderskuddet uden at give noget nævneværdigt stort bidrag til at bekæmpe arbejdsløsheden. Tværtimod må vi finde de områder, hvor vi med ofte beskedne offentlige midler kan få skabt ny aktivitet.

Vi bør også se på kommunernes muligheder for at bidrage til et højere aktivitetsniveau. På en række områder er der et påtrængende behov for, at kommunerne får råderum til at gennemføre fornuftige investeringer, ændrede regler, som eksempelvis gør det muligt for kommunerne at løse børnepasningsproblemet. Det virker efter vores opfattelse ikke fornuftigt i den nuværende situation, at reglerne forhindrer kommunerne i at indgå en aftale med folk, f.eks. en privat bygherre, om at bygge en børnehave, som kommunen derefter kan leje sig ind i. Disse firkantede regler bør laves om. Det forhindrer, at flere kommer i beskæftigelse inden for byggesektoren, og også at kommunerne kan leve op til deres forpligtelser om at stille børnepasningstilbud til rådighed for børnefamilierne.

Også inden for de områder, som er fuldt brugerbetalt, er det tosset, at vi har regler, som forhindrer kommunerne i at foretage helt nødvendige investeringer. Alle ved, at der er et påtrængende behov for ledningsfornyelser og re-

novering af både kloaknet og vandledninger. Derfor vil ændrede regler på disse områder medføre både miljømæssigt fornuftige investeringer og samtidig indeholde ganske megen beskæftigelse. Samtidig er det områder, hvor det er ubetænkeligt at åbne for fornuftige lånemuligheder, da områderne er fuldt brugerbetalt og bør betales over en årrække og de pågældende investeringer holder mange år ud i fremtiden.

Vi bør også mere generelt se på kommunernes muligheder for at lånefinansiere nødvendige investeringer. Eksempelvis ved vi, at der mange steder er store behov for vejvedligeholdelse. Bliver der ikke sat ind nu, vil det blive langt dyrere at rette op på skaderne på et senere tidspunkt. Også den slags arbejder er der megen beskæftigelse i.

Der er altså muligheder for at sætte noget i gang, som ikke tynger på finansloven, men tværtimod bringer underskuddet ned. Der er ikke i regeringens finanslov lagt op til at inddrage kommunerne i den samlede opgave, det er at få gang i hjulene. Også på erhvervsområdet er der behov for initiativer, som kan understøtte en positiv udvikling, men jeg kan se, det interesserer ikke ministrene.

Vi befinder os i en meget vanskelig situation for hele den finansielle sektor. Meget af det er selvforskyldt. Ikke desto mindre betyder det, at der strammes voldsomt op i forhold til bankernes og kreditforeningernes långivning. Det gør det sværere for virksomhederne at gennemføre investeringer og aktivitetsudvidelser. Ikke mindst de mange virksomheder – mindre virksomheder og nystartede virksomheder – risikerer at blive hårdt ramt. Skal vi have den økonomiske vækst i den private sektor, som vi har brug for, er det afgørende vigtigt, at vi får skabt muligheder for, at de mindre virksomheder også kan få finansieret investeringer og opnå nødvendige driftskreditter. Socialdemokratiet har foreslået, at vi inden for nogle fastlagte regler får skabt mulighed for, at der kan stilles statslige garantier for visse erhvervmæssige lån. Det bør naturligvis tilstræbes, at en sådan garantiordning kan hvile i sig selv. At der skal betales en garantiprovision behøver dog ikke at betyde en merudgift for virksomhederne, da bankerne må acceptere en lavere rente for de beløb, som de kan låne ud uden risiko.